

(1879-1944)

MUSTAFA FAHRİ ÜRÜNDÜL

1879 Aydın doğumlu olup, 1917'den itibaren 1944 yılına kadar tam 27 sene 5 ay Aydın Müftülüğü yapan merhum Mustafa Fahri Üründül hoca efendi, akıllara ziyan bir yanlışlık sebebiyle Üstad Bediüzzaman Said Nursi hazretleriyle beraber 1935 yılında Eskişehir hapisanesinde bir müddet yatmıştır. Aslında merhum Müftü nurculuk hareketinin içinde değildi... Biraz daha açalım;

Barla Lâhikası'nda bir mektup vardır. Mektubun başında, 'Yeni mühim bir kardeşimiz Müftü Ahmed Feyzi Efendi'nin fikrasidir' diye yazıyor. Hâlbuki Ahmed Feyzi Kul Ağabey müftü değildi. Peki, müftü olmadığı halde Ahmed Feyzi gibi bir ağabey nasıl oluyor da böyle bir imza ile Hz. Üstad'a mektup gönderiyordu?

Bunun film senaryolarına konu olacak bir hikâyesi var...

Araştırmalarım 1935 yılında Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesi'nde Said Nursi ve talebelerinin yargılandığı davanın maznunlar listesine bakarak başladım. Listede, 'Aydın Müftüsü Mustafa Efendi' diye bir isim ve unvan geçmektedir. Sonra merhum Ahmed Feyzi Kul ağabeyin sırdaşı ve yakın hizmet arkadaşı Manisalı İsmail Hakkı Zeyrek hoca efendiyi ziyaret ettim ve hizmet hatıralarını dinleyip kaydettim. İsmail Hakkı hocanın verdiği bilgiler ışığında Aydın Müftülüğü nezdinde iz sürmeye devam ettim... Netice olarak; Muhterem Aydın Müftüsü Ömer Kocaoğlu'dan, emekli öğretmen Bircan Çelik hocamızın yardımlarıyla temin ettiğimiz resmi belgeler, memnuniyet verici sonuca ulaşmamız için yeterli olmuş, karmakarışık kissa çözülmüştü...

Manisalı İsmail Hakkı Zeyrek Anlatıyor:

AHMED FEYZİ AĞABEYLE ÇOK BERABERLİKLERİMİZ OLDU

Adım İsmail Hakkı Zeyrek. 1935 Manisa doğumluyum. Ahmed Feyzi Kul Ağabey hayatta iken, ona en yakın olanlardan birisiydim. Bazen Çamlık'a gider bir hafta kadar yanında kalırdım, çok beraberliklerimiz oldu. Onun hazırladığı, Hz. Üstad'ın Önsöz'ünü ve son sayfasına duasını lütfedip yazdıkları **Mâidet-ül Kur'an** risalesinin orijinali bende bulunuyor.

Üstad'ımız Said Nursi hazretlerine yedi veya sekiz kere ziyaretim var. Bir keresinde Üstad hazretlerinden Ahmed Feyzi Kul ağabeyle alakalı aynen şunları duymuştum: **"Ahmed Feyzi, öyle bir salâbet-i imaniyeye sahiptir ki, Ege'de nur talebelerinin tamamı terazinin bir kefesine konsa, diğer kefesine de o konulsa, onun tarafı ağır basar."**

Ahmed Feyzi Kul Ağabey, 1950 yılına kadar Aydın'ın ilinin Germencik ilçesinin Ortaklar bucağında ikamet ediyordu. İzmir'in Selçuk kazasının Çamlık köyüne 1950'de gelip yerleşmiştir.

Üstad Bediüzzaman hazretlerinin 'Risale-i Nur'un manevi avukatı' dediği Ahmed Feyzi Kul ve hayatta iken en yakın hizmet arkadaşı olan İsmail Hakkı Zeyrek hoca efendi

AHMED FEYZİ AĞABEY YAZDIĞI MEKTUBA, 'AYDIN MÜFTÜSÜ' DİYE İMZA ATMIYOR

Ahmed Feyzi Ağabey Risale-i Nur'u, 1930'lu yıllarda, Milaslı Halil İbrahim Çöllüoğlu Ağabey vasıtasıyla tanıyor. Risaleleri tanıyınca o sırada Barla'da bulunan Üstad Bediüzzaman hazretlerine hemen bir mektup kaleme alıyor. Barla Lâhikası'nda var o mektup. Mektubun başında da, 'Müftü Ahmed Feyzi Efendi'nin fıkrasıdır' diye Hz. Üstad'ın koyduğu bir ibare vardır. Bilinenin aksine, Ahmed Feyzi ağabey yazdığı bu mektuba, 'Aydın Müftüsü' diye bir imza atmıyor, böyle bir bilgi de göndermiyor Üstad'a. Peki, nereden çıktı bu Aydın Müftüsü? Bunun bir hikâyesi var.

Bir yanlış düzeltmek için kendisinden duyduklarımı aktarıyorum:

TRENLE GİDERKEN EĞRİDİRLİ BİRİSİYLE TANIŞIYOR

Ahmed Feyzi Ağabey, Üstad hazretlerine yazdığı o mektubu cebine koymuş. Posta ile gönderemiyor, çünkü çok sıkı takibat var. Eğridir'den veya Barla'dan birisini görürsem vereyim diye cebinde tutuyor. Bir gün Ortaklar bucağından bindiği trenle İzmir'e giderken kompartımanda Eğridirli birisiyle tanışıyor. Ona, "Barla'da bir hoca efendi var, onunla görüştün mü hiç?" diye soruyor. "Hayır, duydum ama görüşmedim" diyor o zat. "Peki, sana bir mektup versem, ona götürür müsün?" diye soruyor. Veririm, deyince mektubu ona veriyor.

Yalnız bu adamın bir hastalığı varmış; öyle ufak tefek adamlarla görüştü dedirtmek istemezmiş kendisini. İlla yüksek mevkide birileri olacak...

Adam gitmiş Barla'ya... Üstad hazretlerine, 'Aydın Müftüsü'nden getirdim' diye mektubu takdim etmiş. Kendi ilave ettiği 'Aydın Müftüsü' bilgisi ile veriyor Üstad'a. Bunu itibarlı görünmek için yapıyor. Üstad da almış mektubu, üzerine: "**Yeni mühim bir kardeşimiz Müftü Ahmed Feyzi Efendi'nin fıkrasıdır, lâhikaya girsin**" diye yazmış ve talebelere vermiş. Sonra aramalar, baskınlar sırasında bu mektup ele geçiyor. Zavallı Aydın Müftüsü Mustafa Üründül¹ Efendi de, Eskişehir hapishanesine (1935) götürülmek üzere tevkif ediliyor ve bir müddet hapis hanesinde kalıyor. 1935 Eskişehir mahkûmları listesinde, 'Aydın Müftüsü Mustafa Efendi' diye adı geçmektedir. Görüldüğü gibi Ahmed Feyzi Ağabey, mektuba ben müftüyüm falan diye bir şey yazmıyor; sadece ismini yazıyor...

Bu hadiseyi Ahmed Feyzi ağabeyden duydum. Bu vesile ile bazı kitaplarda; "Ahmed Feyzi Ağabey, Üstad'a gönderdiği mektuba 'Aydın Müftüsü' diye imza atınca, 1935 Eskişehir hapishanesinden kurtuldu" şeklinde verilen yanlış bilgileri de düzeltmiş olalım.

BARLA LÂHİKASI'NDA AHMED FEYZİ'NİN MEKTUBU:

(Yeni mühim bir kardeşimiz Müftü Ahmed Feyzi Efendi'nin fıkrasıdır. Bu fikra çendan şahsıma bakıyor. O zât şahsımı görmemiş; dellâllığım eseri olan risaleleri gördüğünden, haddimden pek çok fazla olan sena ve medhi, risalelere ve esrar-ı Kur'ana aid olduğu için kabul ettim.)

۱۰۷ [۱۰ & Å I 7 ! Ö ۱ W ' W ² & Å I 7 ! Ö ۱ y Á V 7 ! Ö ۱ V ² K ۱ "

Hamd-ı bînihaye Kerim-i Müteâl'e, salât ü selâm Habib-i Zülcelal'e ve onun âl ü ashabına.

Ey bâkiye vâsıl olmuş fâni! Ve ey matlubun bâb-ı rahmetinde oturan mahbub! Ve ey derecatın ekmeli olan sıfat-ı abdiyyete sülûk edebilmiş bahtiyar! Ve ey Şems-i Tâbân-ı Zülcemal'in karanlıklara aksettirdiği ziya-yı hidayet! Ve ey Habib-i Kuddüs'un tarîk-ı ulviyetinde karanlıkları yarararak uçan şahab-ı şaşaanisar! Hatiat ve masiyet deryasının korkunç dalgaları arasında inleyen, Hâlık-ı Kerim'in bunca iltifatını nankörlükle karşılamaktan başka bir vaziyeti bulunmayan bu edna-yı mevcudat, nâil olduğun derece-i makbuliyetten bir katresinin olsun, kendine ihdasını senin şevket ü kereminden bekliyor. Ne olur beni kendine alıp, hizmetinle müşerref kılsan. Ne olur, Habib-i Kibriya'ya benim de kendisinin hizmetine intisabım için ve onun uşşakının asgarı ve hikmet ve nurunun dellâli olmaklığım için yalvarsan ah!..

Her an ayaklarının altını öpmek ateşiyle mütehassir ve nâlân, ahkar-ı mahlûkat

Ahmed Feyzi

(Barla Lâhikası 187)

MÜFTÜ MUSTAFA FAHRİ ÜRÜNDÜL KİMDİR?

Emeli öğretmen Bircan Çelik hocamızın yardımıyla Mustafa Üründül için Aydın Müftülüğü'nden aldığımız fotoğraf ve arşiv bilgileri şöyledir:

"Mustafa Üründül 1879 yılında Aydın'da doğdu. Medreselerde icazetli hocalardan ilim tahsil ederek icazet

¹ İsmail Hakkı hocamız, o zamanki Aydın Müftüsü'nün adını Ahmed Feyzi ağabeyin 'Ahmed' diye naklettiğini ve Eskişehir'e götürülürken yolda vefat ettiğini söyledi. Fakat Aydın Müftülüğü nezdinde yaptığımız araştırma, merhum müftünün adının 'Mustafa Üründül' olduğunu ve yolda vefat etmeyip, bir müddet Eskişehir hapishanesinde Bediüzzaman ile beraber yattığını gösterdi.

aldı. 13.07.1917 tarihinde Aydın Müftülüğüne tayin edilen Mustafa Üründül, 27 yıl 5 ay Aydın müftülüğü yaptıktan sonra, 01.12.1944 tarihinde bu görevde iken vefat etmiştir. Cumhuriyet dönemi ilk Aydın Müftüsüdür. 3 çocuk babası olup Arapça ve Farsça bilmektedir.”

Kurumu	Diyaret İşleri Başkanlığı Aydın Müftülüğü		Emekli Sicil No	T.C. Kimlik No 18787478998	Kurum Sicil No 19231191	SSK. No BağKur No						
Adı Soyadı	Mustafa Fahri ÜRÜNDÜL			En Son Görev Ünvanı İl Müftüsü	Doğum Yeri ve Tarihi Aydın / 01.07.1878							
Öğrenim Durumu, süresi (İlk Girişte)	Görevde Öğrenim değişikliği ve tarihi					Askerlik Bilgisi						
Cinsiyeti E	Hafız Mı Hayır											
Görev Yeri ve Ünvanı				Yev. Ücr. Maaş	Kdr	EKEA D/K	KHAE D/K	GörAy D/K	Ek Gös.	Başlama Tarihi	Ayrılış Tarihi	Açıklama
Aydın İl Müftüsü										13.07.1917		İlk Tayin (Dev.Memur.)
Aydın İl Müftüsü											01.12.1944	Emekli
Memurluk Hizmetleri Toplam Süre (4/C)											27 Yıl 5 Ay 0 Gün	
Toplam Hizmet (Emekliliğe Tabi)											27 Yıl 5 Ay 0 Gün	